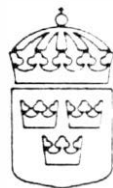

Motion till riksdagen

1989/90:Jo738

av Sture Thun m.fl. (s)

Besöksanläggning vid sjön Tåkern

Mot.
1989/90
Jo738–744

Vårt lands och norra Europas finaste fågelsjö Tåkern kom till av en slump. Den drastiska sjösänkningen på 1800-talet reducerade vattendjupet till knappt en meter och skapade förutsättningarna för ett rikt fågelliv.

Femtio år efter sjösänkningen, runt sekelskiftet, hade Tåkern utvecklats till "den ojämförligt rikaste av alla våra insjöar". I dag är Tåkerns särställning som Sveriges förnämsta fågelsjö väl dokumenterad.

Avsikten med sjösänkingsprojektet i mitten av 1800-talet var inte att skapa en fågelsjö utan en landvinning på ca 2 000 hektar för Tåkerns 236 strandägare.

Vid Tåkern har 249 fågelarter med säkerhet observerats. Ytterligare förekommer ett 10-tal arter med något bristfälligare dokumentation. Av de 249 har 237 setts senare än 1964. Hundra arter häckar regelbundet och ytterligare 25 har häckat enstaka år.

Till Tåkernbygden kommer numera två tredjedelar av världens skogssädsgäss vilket ger Sverige och Östergötland ett stort ansvar för arten. Sädsgåsen i Sverige är utrotningshotad som häckfågel.

De 45 000–50 000 gäss som kommer till Tåkern skapar irritation hos trakten's markägare genom den stora aptit de har på den växande grödan.

Det bästa sättet hittills att begränsa gässens ätande av den kommersiella grödan har varit anläggande av speciella gåsäkrar. Denna försöksverksamhet har bedrivits med framgång genom hopsamlade medel och under de två senaste åren med de s.k. trädesbidragen.

De skador som gässen åstadkommit har hittills varit så gott som omöjliga att få ersatta. Ett bra underlag för att beräkna skadegörelsen kan man få genom att genomföra en undersökning.

För att ge besökare bättre möjligheter att uppleva och förstå Tåkerns och Tåkernbygdens stora värden behövs en besöksanläggning, liknande de som finns vid Hornborgasjön och Abisko nationalpark. Det statliga anslaget för att vårda naturreservat har inte räckt till för att vårda Tåkern. Länsstyrelsen i Östergötland har tillsammans med världsnaturfonden instiftat Tåkernfonden WWF i syfte att hålla den löpande informationen på acceptabel nivå. Många enskilda företag och institutioner i Östergötland har bidragit.

För att kunna etablera en besöksanläggning vid Tåkern fordras emellertid

ytterligare resurser. Besöksanläggningen vid Hornborgasjön har kostat 10,5 milj. kr., varav staten bidragit med 75 %. En liknande statlig insats vid Tåkern förefaller rimlig.

Mot. 1989/90
Jo738

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en besöksanläggning samt gåsbetesåkrar vid Tåkern.

Stockholm den 23 januari 1990

Sture Thun (s)

Sonia Karlsson (s)

Torsten Karlsson (s)